

Hit és erkölcs

VISSZHANG - LIX. évfolyam, 6. szám, 2015. február 6.

Gábor György és Vásárhelyi Mária kitűnő, tudományos igényű cikkben „tette helyre” az iszlám terrorizmust, a honi reakciókat és a magyar miniszterelnök pimasz csúsztatását (*Az igazi gyalázat, ÉS*, 2015/5., jan. 30.).

Egyetlen ponton látszik megbillenni a végig logikus, koherens gondolatépítkezés. Azt írják, Benjamin Constant-nak igaza van, amikor azt mondja: *„a hatalomnak soha nem szabad üldöznie egy vallást, (...) Büntetnie kell az adott vallás által elkövetett bűnös tetteket, (...) csakis mint büntetteket.”* Nos B. C.-nak nincs, és így a szerzőknek sincs igaza! Ha igazuk lenne, akkor Hitler halála után nem volna gondunk az újnácikkal. A helyzet az, hogy a vallás két (szuverén) összetevőből áll: az egyik a hit, ami természetesen istenhit, a másik – sokkalta fontosabb – alkotórész: az erkölcsi tartalom. Vagyis az, hogy mit vár el (a vallásalapítók szerint) az adott vallás istensége a hívektől. Hogyan viszonyuljanak hittestvéreikhez, és hogyan a máshitűekhez meg a hitetlenekhez. És itt a vallások között egészen nagy különbségek vannak. A számtalan vallás számtalan eltérő erkölcsi fölfogása közül tárgyunk (az iszlám terrorizmus) szempontjából a döntő kérdés, hogy egy másik emberi lény elpusztításának feltétlen tilalma van-e, vagy bizonyos feltételek megléte esetén semmilyen tilalom nincs. Tudjuk, hogy a (zsidó eredetű, keresztény) Tízparancsolat tartalmazza ezt a tilalmat, míg az iszlám prófétájának tanítása nem, illetve ama bizonyos körülmények fönnforgásakor ellenkezőleg, megengedi. Könnyű (volt) ezt úgy értelmezni, hogy ölni szabad, sőt – kell! Én is, akárcsak a szerzők, erősen hangsúlyozom, hogy az iszlámhitűek túl-túlnyomó többsége békeszerető, szelíd (zsidó-keresztény erkölcsi kritériumok szerint is), becsületes, barátságos ember. Pontosan az ő boldogulásuk érdekében volna kívánatos az iszlám reformációja, modernizálása. Különösen a keresztény erkölcsű világban a máshitűekkel és az ateistákkal együtt élni kívánó békés muszlimok között. Ezt a vallásreformot zsidó-keresztény erkölcsi alapról támogatni-elvárni nem bűn, sőt nem is hiba.